

Broj: 04-45-1-9777/23

Sarajevo, 26. prosinac 2023. godine

UPUTE ZA PREDAJU FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSEBNIH IZVJEŠTAJA ZA RAZDOBLJE I. – XII. 2023. GODINE

Pravne osobe su dužne sastaviti i prezentirati financijske izvještaje za poslovnu godinu propisane u čl. 36. do 44. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21, u daljnjem tekstu: Zakon), za razdoblje I.-XII. 2023. godine i iste predati Financijsko-informatičkoj agenciji (u daljnjem tekstu: FIA), a prema sjedištu pravne osobe, najkasnije do 29. veljače 2024. godine.

Prilikom sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja pravne osobe iz čl. 3. i 5. Zakona obvezne su, sukladno članku 4. Zakona, primjenjivati Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodni standard financijskog izvještavanja za mala i srednja poduzeća (MSFI za MSP), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor (MRSJS), Konceptualni okvir za financijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe (u daljnjem tekstu: Kodeks) i prateće upute, objašnjenja i smjernice, kao i naknadne izmjene tih standarda i povezana tumačenja te buduće standarde i povezana tumačenja koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (OMRS) i sve prateće upute, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (MFR), prevedene i objavljene sukladno propisu o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine, a čija je primjena propisana u članku 2. točka s) Zakona.

U vezi sa sastavljanjem, predajom i obradom financijskih izvještaja po godišnjem obračunu za 2023. godinu, Federalno ministarstvo financija-Federalno ministarstvo finansija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) daje sljedeće Upute:

1) Obveznici izrade i predaje financijskih izvještaja za 2023. godinu su: profitne pravne osobe koje samostalno obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružaju usluge na tržištu radi stjecanja dobiti sukladno odredbama propisa koji reguliraju poslovanje gospodarskih društava i osnovana su sukladno propisima Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), kao i neprofitne pravne osobe koje se ne osnivaju radi stjecanja dobiti (političke organizacije, sindikalne organizacije sa svojstvom pravne osobe, fondacije, udruge, komore, vjerske zajednice u dijelu obavljanja gospodarske ili druge djelatnosti sukladno propisima kojima je uređeno obavljanje tih djelatnosti, kao i druge organizacije organizirane po osnovi učlanjenja).

Izrada i prezentiranje finansijskih izvještaja se odnosi i na pravne osobe i druge oblike organiziranja koje je pravna osoba sa sjedištem u Federaciji osnovala u inozemstvu, ako propisima tih država nije utvrđena obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i na one poslovne jedinice i pogone pravnih osoba sa sjedištem izvan Federacije, ako se te poslovne jedinice i pogoni smatraju obveznicima poreza na dobit u Federaciji.

2) Finansijske izvještaje sastavljaju i one pravne osobe nad kojima je otvoren ili zaključen stečaj, odnosno pokrenut postupak likvidacije, u roku od 60 dana od dana pokretanja postupka likvidacije ili otvaranja stečaja.

Obveznik predaje finansijskih izvještaja kod kojeg je tijekom poslovne godine nastala statusna promjena, odnosno promjena pravne forme, kao i obveznik predaje finansijskih izvještaja nad kojim je otvoren stečajni ili likvidacijski postupak, osim godišnjih finansijskih izvještaja, u Registar podnosi i finansijske izvještaje sačinjene na dan statusne promjene, odnosno promjene pravne forme, odnosno na dan otvaranja i zaključenja stečajnog ili likvidacijskog postupka.

Finansijske izvještaje nisu obvezne dostaviti one pravne osobe koje su registrirane u prethodnoj godini i nisu do 31.12. imali drugih promjena osim uplate obveznog depozita. Isti su obvezni dostaviti FIA-i Izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu, zaključno s danom 29. veljače 2024. godine.

3) Obveznici iz toč. 1) i 2) ove Upute finansijske izvještaje za izvještajno razdoblje I.–XII. 2023. godine sastavljaju sukladno važećem kontnom okviru u 2023. godini, prezentiraju ih na odgovarajućim obrascima koji su propisani pravilnicima o sadržaju i formi finansijskih izvještaja objavljenim u „Službenim novinama Federacije BiH”, br. 81/21, 102/22 i 99/23.

Društva za osiguranje i reosiguranje, koji svoje izvještaje sastavljaju i prezentiraju sukladno Pravilniku o primjeni kontnog okvira za društva za osiguranje i reosiguranje („Službene novine Federacije BiH”, broj: 82/10) i Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvještaja društava za osiguranje („Službene novine Federacije BiH”, br. 82/10 i 3/21). Izvještaj o promjenama na kapitalu društva za osiguranje i reosiguranje prezentiraju sukladno Pravilniku o sadržaju i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu („Službene novine Federacije BiH”, broj: 81/21).

Člankom 37. Zakona propisano je da finansijske izvještaje čine:

- a) Bilanca stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju razdoblja;
- b) Račun dobiti i gubitka - Izvještaj o ukupnom rezultatu za razdoblje;
- c) Izvještaj o gotovinskim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine;
- d) Izvještaj o promjenama na kapitalu;
- e) Bilješke uz finansijske izvještaje.

Obrasci za financijske izvještaje su dostupni uz pravilnike o sadržaju i formi financijskih izvještaja i istovjetni su za sva gospodarska društva klasificirana sukladno članku 5. Zakona.

Mikro i male pravne osobe i neprofitne pravne osobe, razvrstane prema kriterijima iz članka 5. Zakona financijske izvještaje prezentiraju kroz:

- a) Bilancu stanja - Izvještaj o financijskom položaju na kraju razdoblja;
- b) Račun dobiti i gubitka - Izvještaj o ukupnom rezultatu za razdoblje;
- c) Bilješke uz financijske izvještaje.

Pored seta financijskih izvještaja sve pravne osobe iz toč. 1) i 2) ove Upute sukladno Pravilniku o dodatnom računovodstvenom izvještaju za gospodarska društva-Aneksu („Službene novine Federacije BiH“ broj: 99/23), koje knjigovodstvo vode sukladno kontnom okviru za gospodarska društva obvezno podnose i Aneks-Dodatni računovodstveni izvještaj za gospodarska društva s bar kodom u papirnoj i elektroničkoj formi.

Pravne osobe, sukladno članku 44. stavak (4) Zakona, kao i članku 7. stavak (2) Zakona o Registru financijskih izvještaja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 07/21), predaju financijske izvještaje obvezno u elektronskom formatu i na papiru. Excel format se može preuzeti na web stranici FIA-e www.fia.ba na kojoj će biti dostupna i Korisnička uputa za računovođe.

Excel format koji se preuzima na stranici FIA-e sadrži sve propisane obrasce za popunjavanje financijskih izvještaja.

Pravne osobe koje imaju poslovnu godinu različitu od kalendarske godine dužne su, za statističke i druge potrebe, FIA-i predati Bilancu stanja, Račun dobiti i gubitka i posebne izvještaje sačinjene prema zahtjevu Federalnog zavoda za statistiku, za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj, najkasnije do 29. veljače 2024. godine.

4) Pravna osoba koja je, sukladno Zakonu o gospodarskim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/15 i 75/21), statusno povezana, odnosno osoba koja predstavlja maticu u grupi pravnih osoba, dužna je sa 31. 12. 2023. sačiniti konsolidirani financijski izvještaj za 2023. godinu s prikazom poslovnog rezultata matice na kraju poslovne godine sukladno Pravilniku o uvjetima i pravilima konsolidacije financijskih izvještaja („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/21) i predati FIA-i (prema sjedištu pravne osobe) najkasnije do 30. travnja 2024. godine.

5) Na dan sastavljanja financijskih izvještaja svi obveznici predaje financijskih izvještaja su dužni samostalno izvršiti razvrstavanje sukladno kriterijima iz članka 5. Zakona te obavezno dostaviti FIA-i (prema sjedištu pravne osobe) Obavijest o

razvrstavanju pravne osobe na mikro, male, srednje ili velike pravne osobe, istovremeno s predajom financijskih izvještaja.

FIA-a je dužna odbiti prijem financijskih izvještaja podnesenih od strane onih obveznika koji ne dostave ispravno Obavijest o razvrstavanju sačinjenu na osnovu podataka iz financijskih izvještaja.

Kod pravnih osoba koje dostavljaju financijske izvještaje, FIA je dužna izvršiti kontrolu podataka iz financijskih izvještaja te, ukoliko utvrdi da dostavljena Obavijest o razvrstavanju nije u skladu s kriterijima (visina prihoda, imovina, broj zaposlenih), dužna je isto odbiti i vratiti pravnoj osobi uz zahtjev za dostavljanje nove Obavijesti o razvrstavanju.

6) FIA-a je dužna Ministarstvu, uz analizu poslovanja subjekata u Federaciji za 2023. godinu, obvezno, u pisanoj formi, dostaviti i podatke o broju velikih, srednjih, malih i mikro poduzeća u roku od 60 dana od isteka rokova za njihovu predaju u Registar.

FIA je dužna, u roku od 30 dana od dana isteka rokova predviđenih za predaju financijskih i drugih dokumenata u Registar, obavijestiti Poreznu upravu o obveznicima predaje financijskih izvještaja koji ih u roku nisu predali.

FIA je obavezna uspostaviti evidenciju (registar) subjekata koji sačinjavaju financijske izvještaje u skladu sa MSFI za MSP, te Ministarstvu dostaviti izvješće o takvim obveznicima i to najkasnije do kraja ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

7) Sukladno članku 44. Zakona, financijski izvještaji pravnih osoba moraju biti potpisani od strane certificiranog računovođe s važećom licencijom i ovlaštene osobe za zastupanje pravne osobe i ovjereni pečatom certificiranog računovođe i pečatom pravne osobe - podnositelja izvještaja.

FIA je dužna odbiti svaki financijski izvještaj koji nije potpisan i ovjeren sukladno članku 44. Zakona.

8) Sve pravne osobe dužne su odluku o utvrđivanju financijskih izvještaja od strane nadležnog organa i odluku o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokrića gubitka, predati FIA-i najkasnije do 30. lipnja 2024. godine za prethodnu godinu.

9) Pravne osobe razvrstane u srednje i velike pravne osobe dužne su Izvješće o poslovanju iz članka 42. Zakona, predati FIA-i najkasnije do 30. lipnja 2024. godine za prethodnu godinu.

Financijski izvještaji velikih pravnih osoba i pravnih osoba čiji vrijednosni papiri kotiraju na tržištu kapitala moraju sadržavati i prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja sukladno članku 43. Zakona.

10) Pravne osobe, obveznici predaje financijskih izvještaja, na temelju utvrđenog godišnjeg obračuna, obvezno predaju i Izvještaj o obračunatim i uplaćenim vodnim naknadama, obrazac «OVN» sukladno odredbama Zakona o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/06), Pravilniku o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obveza na osnovi opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, br. 92/07, 46/09, 79/11 i 88/12) i Odluci o visini posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/07, 10/14 i 3/16).

11) Svi obveznici predaje financijskih izvještaja, na temelju utvrđenog godišnjeg obračuna, dužni su predati i obračun posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, obrazac „ZS“, sukladno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10) i Uputi o načinu obračunavanja i uplati posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/08).

12) Obveznici predaje financijskih izvještaja, u vezi sa obračunom i predajom obrasca «ONŠ», naknada za eksploataciju šuma i ostalih prihoda, postupaju sukladno odredbama Uredbe o šumama („Službene novine Federacije BiH“, br. 83/09, 26/10, 33/10, 38/10 i 60/11), Uputi o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu i unapređenje šuma („Službene novine Federacije BiH“, broj: 44/10), mišljenjem Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-029/10 od 12.10.2010. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 77/10) i presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-28/10 („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/11).

13) Nadležni organi i organizacije će od FIA-e preuzeti posebne podatke iskazane na obrascima i koristiti za svoje potrebe i to: «OVN» Obračun posebnih vodoprivrednih naknada; «ONŠ» Obračun naknada za eksploataciju šuma (zaostale uplate); te „ZS“ obračun naknade za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i druge naknade.

14) Obveznici izrade i predaje financijskih izvještaja su i proračunski korisnici Federacije, kantona, gradova i općina kao i izvanproračunski fondovi.

Proračunski korisnici i izvanproračunski fondovi su korisnici definirani člankom 2. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) i svoje godišnje izvještaje podnose sukladno odredbama članka 19. Pravilnika o financijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u Federaciji

Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21 i 97/23), a koji se sastoje od:

- računovodstvenih izvještaja proračunskih korisnika i
- analize iskaza (tekstualni dio).

Obrasci za godišnje izvještaje Proračuna, proračunskih korisnika i izvanproračunskih fondova su:

1. Račun prihoda i rashoda (obrazac PR);
2. Bilanca stanja (obrazac BS);
3. Izvještaj o novčanim tokovima (obrazac NT);
4. Izvještaj o kapitalnim izdacima i financiranju (obrazac KIF);
5. Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna (obrazac GIB);
6. Godišnji izvještaj o investicijama (obrazac INV-01);
7. Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih;
8. Izvješće o obračunatoj i uplaćenju naknadi za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća;
9. Izvještaji o ostalim finansijskim podacima (obraci A, B i C).

Izvještaj o novčanim tokovima sastavljaju riznice ministarstva financija i službe za financije.

Obrasci godišnjih izvještaja su jednoobrazni za sve proračunske korisnike na svim razinama vlasti.

Izradi godišnjih izvještaja, na propisanim računovodstvenim obrascima, proračunski korisnici pristupaju nakon što obave sve predbilancne radnje i završna knjiženja.

Proračunski korisnici izrađuju i podnose godišnje finansijske izvještaje za proračunsku godinu od 1. siječnja do 31. prosinca.

Javna poduzeća izrađuju i podnose poslovna izvješća periodično, na Obrascu JP sukladno članku 3. st. (2) i (3) Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Proračunski korisnici popunjene godišnje obrasce u elektroničkoj i pisanoj formi dostavljaju nadležnom ministarstvu financija, odnosno službi za financije do 5. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Javna poduzeća popunjene obrasce u elektroničkoj i pisanoj formi dostavljaju nadležnom ministarstvu, odnosno službi za financije.

Uz finansijske izvještaje, proračunski korisnici su dužni dostaviti i bruto bilancu u elektroničkoj formi.

Godišnji finansijski izvještaji moraju biti ovjereni potpisom i pečatom certificiranog računovođe, potpisani od strane ovlaštenog predstavnika proračunskog korisnika i ovjereni pečatom proračunskog korisnika-podnositelja.

15) Proračunski korisnici dostavljaju FIA-i izvještaje u 2 (dva) primjerka, od čega je jedan primjerak za potrebe Federalnog zavoda za statistiku, a najkasnije do 5. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu:

- 1) Račun prihoda i rashoda;
- 2) Bilancu stanja;
- 3) Izvještaj o kapitalnim izdacima i financiranju;
- 4) Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih;
- 5) Izvješće o obračunatoj i uplaćenju naknadi za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (Obrazac ZS) i
- 6) Statistički obrazac - Godišnji izvještaj o investicijama (Obrazac INV-01).

16) Općinske i gradske službe za financije dužne su dostaviti godišnje računovodstvene izvještaje iz točke 14) ove Upute kantonalnim ministarstvima financija do 5. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Izvanproračunski fondovi dostavljaju svoje godišnje izvještaje resornim ministarstvima, kantonalnim ministarstvima financija i Ministarstvu do 5. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Općinske i gradske službe za financije dostavljaju godišnje izvještaje za proračune općina i gradova općinskom i gradskom vijeću do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Kantonalna ministarstva financija dostavljaju godišnje izvještaje za proračune kantona Vladi kantona do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Kantonalna ministarstva financija dostavljaju godišnje izvještaje za proračune općina i gradova i godišnje izvještaje za proračune kantona Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Kantonalna ministarstva financija vrše konsolidaciju izvještaja na razini kantona. Takvi izvještaji služe za kantonalnu razinu vlasti.

Ministarstvo na temelju podataka iz Glavne knjige Riznice, sačinjava godišnji izvještaj za proračun Federacije Bosne i Hercegovine i dostavlja Vladi Federacije do 15. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministarstvo je dužno podnositi Vladi na razmatranje periodične konsolidirane financijske izvještaje za sve razine vlasti u roku od 40 dana po isteku obračunskog razdoblja, a za razdoblje od 1. siječnja - 31. prosinca do 25. travnja tekuće godine.

17) Proračunski korisnici dužni su da uz godišnje računovodstvene izvještaje dostave i tekstualni izvještaj u kome će obrazložiti izvršenje proračuna, s posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka.

Proračunski korisnici dužni su podnijeti i informaciju o događajima koji su nastali poslije datuma pod kojim je bilanca sastavljena do dana sastavljanja informacije, ako ti događaji utječu na stanje imovine i na bilancu rashoda i prihoda izvještajne godine.

18) Pored navedenih, Zakonom propisanih, financijskih izvještaja, svi obveznici podnošenja financijskih izvještaja iz točke 3) ove Upute, na temelju utvrđenog godišnjeg obračuna, dužni su, uz financijske izvještaje, predati i posebne obrasce i to:

- Obrazac - Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih.

19) Pravne osobe iz toč. 1) i 2) ove Upute, sukladno Zakonu o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 63/03 i 9/09) i Planu provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, obavezno podnose FIA-i i posebne obrasce s podacima koji se koriste za potrebe statističkih istraživanja iz oblasti nacionalnih računa, a u svrhu izračunavanja Bruto domaćeg proizvoda (GDP-a) i investicija u Federaciji i to:

- „Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu” (obrazac INV – 01). Ovaj obrazac s bar kodom u papirnoj i elektroničkoj formi popunjavaju i podnose sve pravne osobe obveznici sačinjavanja i podnošenja godišnjeg obračuna, bez obzira jesu li ili nisu imali ulaganja u stalna sredstva.

20) Financijski izvještaji na temelju utvrđenog godišnjeg obračuna za razdoblje I.-XII. 2023. godine popunjavat će se u novčanoj jedinici konvertibilnoj marki (KM) i na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Federaciji, u apsolutnim iznosima, bez decimala.

21) Prijem, kontrolu i obradu financijskih izvještaja, računovodstvenih iskaza i posebnih podataka o godišnjem obračunu za razdoblje I.-XII. 2023. godine vršit će FIA-a prema Klasifikaciji djelatnosti i na računovodstvenim izvještajima koji odgovaraju potrebama obveznika u smislu vođenja knjigovodstvene evidencije.

22) Za navedeno obračunsko razdoblje obavezno se sastavlja porezna bilanca i elektroničkim putem podnosi Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine sukladno odredbama Zakona o porezu na dobit („Službene novine Federacije BiH”, br. 15/16 i 15/20) i važećih podzakonskih akata.

23) Sukladno članku 44. stavak (6) Zakona, rok za predaju revizorskog izvješća s priloženim financijskim izvještajima dioničkih društava i subjekata od javnog interesa koji su predmet revizije je najkasnije do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu, ili šest mjeseci nakon završetka poslovne godine ukoliko pravna osoba ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine. Rok za predaju revizorskog izvješća s priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima i revizorskog izvješća s priloženim financijskim izvještajima ostalih pravnih osoba, koji su bili predmet revidiranja je najkasnije do 30. rujna tekuće godine za prethodnu godinu, ili devet mjeseci nakon završetka poslovne godine ukoliko pravna osoba ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine.

24) FIA je dužna Poreznoj upravi dostaviti podatke o pravnim osobama koje nisu postupile u skladu s odredbama članka 44. stavak (6) Zakona u roku od 30 dana od dana isteka rokova predviđenih za predaju revizorskih izvješća u Registar.

FIA je dužna u roku od 30 dana od dana isteka rokova predviđenih za predaju revidiranih izvještaja pismeno obavijestiti i Ministarstvo o obveznicima revizije iz točke 23) ove Upute koji nisu dostavili revidirane izvještaje.

25) Svi obveznici izrade i predaje financijskih izvještaja za razdoblje I.-XII. 2023. godine dužni su se pridržavati ove Upute.

CO:

1. Federalni zavod za statistiku
2. Savez računovođa, revizora i financijskih radnika FBiH - Savez računovođa, revizora i financijskih djelatnika BiH
3. Financijsko-informatička agencija
4. Porezna uprava Federacije BiH

